

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med lovforslaget.

Lovforslaget skal skabe grundlag for, at der løbende gives folketinget, offentligheden og offentlige myndigheder råd og oplysning om de etiske problemer, som udviklingen på det biologisk-medicinske område måtte rejse.

Lovforslaget skal sikre, at denne udvikling sker under hensyntagen til etiske begrænsninger, som samfundet forventer respekteret.

Lovforslaget bygger på den forudsætning, at menneskeligt liv tager sin begyndelse på befrugtningstidspunktet. Befrugtede menneskelige æg, fosteranlæg og levende fostre har krav på en særlig beskyttelse, fordi der er fundamentale etiske problemer knyttet til livets opståen og respekten for menneskeligt liv.

Regeringen mener derfor, at en regulering af i hvilket omfang, det overhovedet bør være tilladt at foretage forsøg på befrugtede menneskelige æg, bør ske ved lov.

Regeringen mener endvidere, at i perioden, indtil en sådan lov er vedtaget, bør kun sådanne forsøg være tilladt, som har til formål at bidrage til at afhjælpe ufrivillig barnløshed, dvs. forsøg som har et klart behandlingsmæssigt formål.

Indtil en sådan lovgivning træder i kraft vil alle andre forsøg på befrugtede menneskelige æg (og i et vist omfang på kønsceller) således ikke være tilladt.

2. Lovforslagets tilblivelse

Lovforslaget er et led i den arbejdsproces, der indledtes i efteråret 1983, da indenrigsministeren foranstaltede en offentlig høring på Rigshospitalet i København om en række biologisk-medicinske teknikker: Genetisk terapi, fosterdiagnostik og kunstig befrugtning. Høringen fik bl.a. til resultat, at indenrigsministeren i april 1984 nedsatte det såkaldte »etik-udvalg«, der fik til opgave at vurdere, om der var behov for en etisk begrundet regulering af disse teknikker. Udvalgets rapport »Fremskridtets Pris« forelå i oktober 1984 og udsendtes

til en bred kreds af enkeltpersoner og institutioner, myndigheder m.v. med henblik på at indgå i en offentlig debat. Denne debatfase videreførtes i folketinget med indenrigsministerens redegørelse i tinget den 21. marts 1985 og debatten i tinget den 10. april 1985 (F.T. spalte 7727-7742).

Som helhed hviler lovforslaget således på det forarbejde, der er gjort i form af rapporten fra den offentlige høring på Rigshospitalet, på rapporten »Fremskridtets Pris« og ministerens redegørelse i folketinget, på folketingsdebatten og de mange tilkendegivelser i den offentlige debat og i de høringssvar, der indkom til »Fremskridtets Pris«.

Lovforslagets primære formål er at forme en struktur, der tilskynder til og muliggør at udviklingen på dette område sker under hensyntagen til etiske begrænsninger, som samfundet forventer respekteret. Der findes ikke i det system af myndigheder m.v., der i dag varetager opgaver på dette område, et organ, hvis formål det er systematisk at følge udviklingen og vurdere denne under inddragelse af såvel sundhedsfaglige som bredere, ikke-sundhedsfaglige, specielt etiske synspunkter. Dette er en afgørende begrundelse for at foreslå et etisk råd oprettet med læge og sagkyndige medlemmer og med kompetence til dels at afgive indstillinger til indenrigsministeren og yde rådgivning og varetage oplysende og debatskabende funktioner.

På dette grundlag er lovforslaget baseret på en kombination af:

- oprettelse af et etisk råd til at afgive indstillinger til indenrigsministeren om ny lovgivning og rådgive og løbende informere folketinget og offentligheden i øvrigt om udviklingen (jfr. bemærkningerne til § 3 og § 4 nedenfor),
- forbud mod visse typer af forsøg, som ikke har noget diagnostisk og behandlingsmæssigt formål, og som klart ville overskride de etiske grænser, der må sættes (jfr. lovforslagets § 5),
- en anmeldelsespligt for visse typer af forsøg (§ 7).

Lovforslaget hviler i organisatorisk henseende på den forudsætning, at et etisk råd bør virke i et samarbejde med de myndigheder m.v., der allerede